

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проекту розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про затвердження плану заходів з реалізації
Енергетичної стратегії України на період до 2050 року»

1) Інформація про замовника (найменування, код ЄДРПОУ та місцезнаходження).

Міністерство енергетики України, код ЄДРПОУ 37552996, місцезнаходження: вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601.

2) Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» (далі – проект акта) розроблено на виконання пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 373-р «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року».

Проектом акта затверджується план заходів з реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2050 року (далі – План заходів), який визначає завдання органам виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємствам паливно-енергетичного комплексу з розбудови енергетичного сектору економіки та створення умов для сталого розвитку України шляхом забезпечення безперебійного доступу до сучасних джерел енергії технічно надійним, безпечним, економічно ефективним та екологічно прийнятним способом в нормальних умовах і в умовах особливого або надзвичайного стану.

Міненерго, спільно із заінтересованими органами та провідними підприємствами паливно-енергетичного комплексу України напрацьовано перелік з більш ніж 250 заходів, які необхідно реалізувати для досягнення ключового завдання Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 373-р (далі – Стратегія), та основних цілей визначених нею.

ДОВІДКОВО:

Ключове завдання Стратегії - перетворення України на енергетичний хаб Європи, який допоможе континенту остаточно позбутися залежності від російського викопного палива завдяки виробленій в Україні чистій енергії.

Місія - створення умов для сталого розвитку економіки України шляхом забезпечення безперебійного доступу до сучасних джерел енергії технічно надійним, безпечним, економічно ефективним та екологічно прийнятним способом в нормальних умовах і в умовах особливого або надзвичайного стану.

Цілями Стратегії є:

- Самозабезпечення та ефективність споживання;
- Забезпечення комплексної захищеності інфраструктурних об'єктів енергетичного сектору;
- Досягнення кліматичної нейтральності енергетичного сектору
- Оновлення та модернізація енергетичної інфраструктури за найкращими світовими стандартами;
- Всебічна інтеграція з енергетичними ринками ЄС та забезпечення ефективного функціонування внутрішніх енергетичних ринків;
- Зменшення енергетичної бідності, захист вразливих споживачів, гендерна і соціальна інклюзія.

Зазначаємо, що проекту Плану заходів присвоєно гриф «Для службового користування». Водночас відповідно до протоколу засідання Комісії з питань роботи із службовою інформацією у Міністерстві енергетики України від 19.03.2024 № 2, затвердженого Міністром енергетики України Галущенком Г.В., з пунктів 2; 8; 9; 11-26; 28-48; 50-66; 70-92; 94; 96; 98; 100-122; 147; 148; 150-155; 159; 162; 163; 165-175; 177; 180; 181; 183-189; 191-194; 197-243; 247-268 проекту Плану заходів, поданого на розгляд Кабінету Міністрів України листом Міненерго від 27.12.2023 № 1.1/3.1-800-ДСК, знято гриф «Для службового користування».

3) Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (стаття 2) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень.

План заходів визначає завдання органам виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємствам паливно-енергетичного комплексу з розбудови енергетичного сектору економіки та створення умов для сталого розвитку України. Деякі пункти Плану заходів встановлюють умов щодо місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

На виконання завдань Стратегії в Плані заходів спланована реалізація заходів та проєктів, які можуть в т. ч. належати до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають відповідній оцінці відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». При розробці відповідного документа для таких заходів та проєктів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля у вигляді стратегічної екологічної оцінки.

4) Ймовірні наслідки:

Для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Фізичні, хімічні чи біологічні характеристики забруднюючих речовин створюють чи можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини та вимагають спеціальних методів і засобів зменшення їх викиду.

У разі прийняття рішення про здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту акта будуть оцінені ймовірні наслідки його реалізації, зокрема мають бути оцінені наслідки для таких компонентів довкілля:

- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- ґрунти;
- стан фауни, флори, біорізноманіття;
- клімат.

Для територій з природоохоронним статусом.

Реалізація Плану заходів не передбачає наслідків для територій з природоохоронним статусом, об'єктів природно-заповідного фонду, екологічної мережі, Смарагдової мережі.

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікуються.

5) Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено.

Повторне напрацювання, із залученням заінтересованих органів та провідних підприємств паливно-енергетичного комплексу України, переліку заходів, які необхідно реалізувати для досягнення ключового завдання Стратегії.

б) Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки необхідно визначити доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, оцінити вплив на навколишнє середовище в період реалізації заходів Програми, дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки є відповідність заходів Програми вимогам Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу України «Про надра», Закону України «Про охорону атмосферного повітря», Закону України «Про відходи», нормам радіаційної безпеки України (НРБУ – 97), санітарним нормам і правилам України та іншим нормативно-правовим актам природоохоронного напрямку.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається використовувати наступну інформацію:

– збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;

– проведення аналізу слабких та сильних сторін завдань Програми з точки зору екологічної ситуації;

– визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;

– проведення оцінки впливу заходів Програми на складові довкілля та на стан здоров'я населення;

– моніторинг фактичного впливу реалізації завдань Програми на довкілля.

7) Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами.

Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- д) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- е) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення При здійсненні планованої діяльності у відповідності до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів будуть розглядатися:

- відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;
- заходи радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також заходи встановлені нормами, іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

8) Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропонується така структура Звіту із СЕО:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9) Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту акта подаються до Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції Міністерства енергетики України (поштова адреса: вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, електронна адреса: kanc@mev.gov.ua) у десятиденний строк із дня її оприлюднення.

Відповідальна особа: Дімов Іван Андрійович (контактні дані: ivan.dimov@mev.gov.ua; +380 (44) 531 3458).

**Генеральний директор Директорату
стратегічного планування
та європейської інтеграції
Міністерства енергетики України**

Роман АНДАРАК